

THU HÚT ĐẦU TƯ DU LỊCH TẠI CÁT BÀ - HẢI PHÒNG, THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

Nguyễn Thị Tâm
Khoa Du lịch
Email: tamnt@dhhp.edu.vn

Ngày nhận bài: 10/7/2024
Ngày PB đánh giá: 27/7/2024
Ngày duyệt đăng: 24/9/2024

Tóm tắt: Thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà có thể tạo ra một mô hình phát triển bền vững cho du lịch ở địa phương, góp phần vào việc bảo tồn và phát huy giá trị của Cát Bà lâu dài. Vì vậy, vấn đề nghiên cứu thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà là một vấn đề mang tính cấp thiết và có tính ứng dụng thực tiễn cao trong bối cảnh thị trường du lịch ngày càng cạnh tranh như hiện nay nhằm đáp ứng mục tiêu quy hoạch tổng thể phát triển du lịch bền vững quần đảo Cát Bà đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2050. Mục tiêu nghiên cứu của bài báo khoa học là tiến hành phân tích thực trạng thu hút đầu tư phục vụ phát triển du lịch tại Cát Bà, đánh giá ưu điểm hạn chế liên quan đến công tác thu hút đầu tư du lịch, từ đó có cơ sở phù hợp xây dựng các giải pháp nhằm thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà. Bài báo khoa học sử dụng các phương pháp nghiên cứu tổng hợp, phương pháp phân tích, so sánh để đạt được hiệu quả tốt nhất đối với các mục tiêu nghiên cứu đề ra.

Từ khóa: Thu hút đầu tư, đầu tư du lịch, đầu tư du lịch tại Cát Bà

ATTRACTING TOURISM INVESTMENT IN CAT BA - HAI PHONG, CURRENT SITUATION AND SOLUTIONS

Abstract: Attracting tourism investment in Cat Ba can create a sustainable development model for local tourism, contributing to the long-term conservation and promotion of Cat Ba's values. Therefore, researching tourism investment attraction in Cat Ba is an urgent issue with high practical application in the increasingly competitive tourism market context. It aims to meet the overall sustainable tourism development plan for Cat Ba archipelago by 2020, with a vision to 2050. The research objective of this scientific paper is to analyze the current state of investment attraction for tourism development in Cat Ba, evaluate the strengths and limitations related to tourism investment attraction, and thus provide a suitable basis for building solutions to attract tourism investment in Cat Ba. The scientific paper uses comprehensive research methods, as well as analysis and comparison methods, to achieve the best results for the set research objectives.

Keywords: Investment attraction, tourism investment, tourism investment in Cat Ba.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Cát Bà, một trong những đảo lớn nhất của Việt Nam, nằm trong quần đảo Cát Hải thuộc thành phố Hải Phòng, là một điểm đến du lịch nổi tiếng với cảnh đẹp hoang sơ và hệ sinh thái đa dạng. Tuy nhiên, để tận dụng tiềm năng du lịch và phát triển kinh tế địa phương, việc thu hút đầu tư và phát triển du lịch vô cùng quan trọng. Cát Bà có vẻ đẹp tự nhiên với các khu rừng nguyên sinh, những bãi biển tuyệt đẹp và hệ sinh thái biển phong phú, điều này tạo điều kiện thuận lợi cho việc phát triển du lịch sinh thái, mạo hiểm và nghỉ dưỡng. Với sự phát triển của ngành du lịch, nhu cầu của thị trường đối với trải nghiệm du lịch độc đáo, gần gũi với thiên nhiên và văn hóa địa phương đang tăng cao. Tuy nhiên, sự cạnh tranh giữa các dự án du lịch cần được đánh giá và quản lý một cách phù hợp và hiệu quả. Chính vì vậy, vấn đề nghiên cứu tập trung vào các chính sách thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà và phát triển chiến lược thu hút đầu tư du lịch phù hợp với bối cảnh cụ thể của Cát Bà cũng như đề xuất các biện pháp quản lý cạnh tranh giữa các dự án du lịch để đảm bảo sự phát triển bền vững của du lịch tại địa phương là vô cùng quan trọng. Xuất phát từ những quan điểm đó, Cát Bà cần nghiên cứu các giải pháp cụ thể và hiệu quả để thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà, từ đó thúc đẩy phát triển kinh tế và bảo tồn môi trường địa phương.

Việc nghiên cứu và thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà không chỉ mang lại lợi ích kinh tế mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc bảo tồn và phát huy giá trị của nguồn tài nguyên thiên nhiên và văn hóa đặc biệt của địa phương. Hiểu rõ vấn đề và đề xuất các giải pháp cụ thể và hiệu quả để thu hút đầu tư và phát triển du lịch đặc thù tại Cát Bà sẽ giúp thúc đẩy phát triển kinh tế và bảo tồn môi trường ở địa phương, đồng thời tạo ra cơ hội cho ngành du lịch phát triển bền vững trong tương lai.

2. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU

Thu hút đầu tư trong lĩnh vực du lịch là một yếu tố quan trọng nhằm thúc đẩy sự phát triển kinh tế và bền vững của các địa phương, đặc biệt là những khu vực có tiềm năng về tài nguyên thiên nhiên và vị trí chiến lược như Cát Bà, Hải Phòng. Nhiều tác giả và nhà nghiên cứu đã quan tâm đến các vấn đề liên quan đến thu hút đầu tư về du lịch ở Cát Bà. Các nghiên cứu đã đưa ra cơ sở lý luận, phân tích thực trạng thu hút đầu tư, từ đó đề xuất các giải pháp nhằm phát triển du lịch bền vững và hiệu quả. Những công trình nghiên cứu tiêu biểu trong lĩnh vực này bao gồm:

- Năm 2010, tác giả Vũ Thị Hằng trường Đại học Văn hóa Hà Nội đã tiến hành nghiên cứu đề tài *“Thực trạng phát triển du lịch cộng đồng trên đảo Cát Bà, thành phố Hải Phòng”*. Nghiên cứu tập trung vào phát triển du lịch cộng đồng, giúp tạo ra các mô hình thu hút đầu tư mang lại lợi ích bền vững cho cộng đồng địa phương, đồng thời nâng cao sức hấp dẫn của Cát Bà đối với các nhà đầu tư trong và ngoài nước.

- Năm 2014, tác giả Trần Kim Yến, luận văn thạc sĩ *“Nghiên cứu công tác quản lý điểm đến tại Cát Bà - Hải Phòng”* thuộc trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Hà Nội, đã đưa ra những phân tích về tình hình quản lý điểm đến du lịch tại Cát Bà. Từ đó, nghiên cứu đề xuất những chiến lược quản lý hiệu quả hơn nhằm tạo môi trường thuận lợi cho thu hút đầu tư vào khu vực.

- Năm 2018, luận văn thạc sĩ của tác giả Phạm Thị Bích Thủy với đề tài *“Phát triển bền vững du lịch sinh thái tại khu dự trữ sinh quyển quần đảo Cát Bà, thành phố Hải Phòng”* tại Học viện Khoa học xã hội - Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đã đánh giá tiềm năng của các dự án phát triển du lịch sinh thái. Nghiên cứu này cũng cung cấp các giải pháp để thu hút các nhà đầu tư quan tâm đến mô hình du lịch bền vững tại Cát Bà.

Các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến đầu tư tại Việt Nam, bao gồm những quy định chung và quy định cụ thể về đầu tư trong lĩnh vực du lịch, đặc biệt áp dụng trong việc thu hút đầu tư vào các dự án tại Cát Bà, Hải Phòng:

Luật Đầu tư 2020 điều chỉnh toàn bộ hoạt động đầu tư tại Việt Nam, bao gồm các quy định mới về danh mục ngành nghề kinh doanh có điều kiện và ưu đãi đầu tư, nhất là trong lĩnh vực du lịch sinh thái, khu dự trữ sinh quyển và các khu vực có tiềm năng phát triển bền vững.

Nghị định số 31/2021/NĐ-CP về Hướng dẫn thi hành Luật Đầu tư 2020: Nội dung hướng dẫn chi tiết về thủ tục cấp phép đầu tư và các chính sách ưu đãi, đặc biệt nhấn mạnh bảo vệ môi trường và phát triển bền vững trong các dự án du lịch ở Cát Bà.

Luật Đất đai (2013) nội dung điều chỉnh việc quản lý, sử dụng đất, bao gồm việc cấp quyền sử dụng đất cho các dự án đầu tư, đặc biệt là các dự án du lịch tại Cát Bà.

Luật Bảo vệ môi trường (2020) Quy định yêu cầu đánh giá tác động môi trường đối với các dự án đầu tư, đặc biệt là các dự án du lịch sinh thái, bảo vệ các hệ sinh thái nhạy cảm như ở Cát Bà.

Nghị định số 45/2020/NĐ-CP khuyến khích đầu tư vào phát triển du lịch sinh thái tại các khu vực có tiềm năng về tài nguyên thiên nhiên, đặc biệt là khu vực Cát Bà.

Nghị quyết số 08-NQ/TW về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn. Đặt ra mục tiêu phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn với các chính sách ưu đãi đầu tư vào các khu du lịch trọng điểm như Cát Bà, nhấn mạnh phát triển bền vững.

Quyết định số 2347/QĐ-UBND ngày 10/7/2024 của UBND thành phố Hải Phòng phê duyệt Đề án Tổng thể phát triển du lịch thành phố Hải Phòng đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.

Những văn bản trên cung cấp cơ sở pháp lý quan trọng để thu hút đầu tư vào các dự án phát triển du lịch tại Cát Bà, đặc biệt trong lĩnh vực du lịch sinh thái và bền vững.

Những công trình nghiên cứu đều chỉ ra rằng, mặc dù Cát Bà có tiềm năng rất lớn trong việc phát triển du lịch, nhưng để thu hút đầu tư mạnh mẽ, cần có những chính sách hỗ trợ cụ thể hơn từ phía chính quyền, cải thiện cơ sở hạ tầng, và tạo ra môi trường đầu tư minh bạch, ổn định.

3. THỰC TRẠNG THU HÚT ĐẦU TƯ DU LỊCH TẠI CÁT BÀ

3.1. Tiềm năng thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà

Cát Bà là đảo lớn nhất hợp với quần thể trên 360 hòn đảo nhỏ, có diện tích trên 350km². Trên dải cát khoảng 30 km² với trên một vạn dân cư trú nhưng lại có tới 6 ngôi đình và 6 ngôi chùa tất cả đều có giá trị nghệ thuật và kiến trúc độc đáo. Từ thị trấn Cát Bà con đường xuyên đảo thứ hai từ bãi tắm Cát Cò III chạy lên phía Bắc của đảo lớn, đường đi xuyên giữa lòng đảo qua Vườn Quốc gia Cát Bà tới Gia Luận, du khách tiếp tục qua phà để đến Tuần Châu - Quảng Ninh hoặc ngược lại từ Tuần Châu tới thị trấn Cát Bà. Với tổng số vốn trên 80 tỷ đồng, sau 2 năm đường này đã đưa vào sử dụng từ 26 tháng 7 năm 2003. Cát Bà có hệ thống hang động trên đảo và trên biển, có thể kể tên một số hang động điển hình như Động Thiên Long, động Đá Hoa, Động Dáng, Quân Y, Trung Trang, Hang Luồn, hang Áng Vả... Hang động Cát Bà mỗi nơi một đặc thù không thua kém các hang động mọi miền của nước ta... Rừng quốc gia Cát Bà có nhiều loại động thực vật quý hiếm, tháng 12 năm 2004 Cát Bà được tổ chức UNESCO công nhận là Khu Dự trữ sinh quyển thế giới, đây là điều kiện thuận lợi thu hút khách du lịch trong nước và quốc tế đến với Hải Phòng. Gần đây nhất, tháng 9 năm 2023, Cát Bà được Unesco công nhận quần thể Vịnh Hạ Long, quần đảo Cát Bà là di sản thiên nhiên thế giới, là di sản liên tỉnh, liên thành phố đầu tiên ở Việt Nam, đây là vinh dự và cũng là đòn bẩy quan trọng cho sự thu

hút nguồn vốn đầu tư phát triển các sản phẩm du lịch đặc thù tại Cát Bà nói riêng và Hải Phòng nói chung trong thời gian tới.

Mặc dù có nhiều khó khăn và thách thức, nhưng thị trường khách du lịch tại Cát

Bà đã cho thấy tiềm năng lớn và xu hướng tăng trưởng mạnh mẽ. Số liệu thống kê từ Sở Du lịch Hải Phòng là minh chứng rõ ràng cho sự thay đổi và phát triển tích cực của hoạt động du lịch tại Cát Bà.

Bảng 1. Thống kê số lượng khách và doanh thu du lịch Cát Bà giai đoạn 2020-2023

Stt	Các chỉ tiêu	Đơn vị tính	Thực hiện qua các năm				
			Năm 2020	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023	Kế hoạch Năm 2024
1	Tổng lượt khách	L/k	1.500.000	196.178	2.360.000	3.055.000	3.600.000
1.1	Khách quốc tế	L/k	130.395	3.505	82.638	554.710	700.000
1.2	Khách nội địa	L/k	1.369.605	192.673	2.277.362	2.500.290	2.900.000
2	Tổng doanh thu	Tỷ đồng	1.025	168,3	2.045	2.770	3.295

Nguồn: Sở Du lịch Hải Phòng

Từ bảng số liệu có thể nhận thấy du lịch Cát Bà đã trải qua những biến động lớn trong giai đoạn 2020-2023, với ảnh hưởng rõ rệt của đại dịch COVID-19. Năm 2020, Cát Bà vẫn đón một lượng khách tương đối ổn định với 1,5 triệu lượt, nhưng con số này giảm mạnh vào năm 2021 chỉ còn 196.178 lượt, do các biện pháp phong tỏa và giãn cách xã hội. Tuy nhiên, từ năm 2022, khi các hạn chế được dỡ bỏ, du lịch tại Cát Bà đã phục hồi mạnh mẽ với hơn 2,36 triệu lượt khách, và tiếp tục tăng lên 3,055 triệu lượt vào năm 2023. Dự báo cho năm 2024, Cát Bà dự kiến đón 3,6 triệu lượt khách, cho thấy kỳ vọng cao vào sự tăng trưởng tiếp tục.

Đối với khách quốc tế, mặc dù số lượng này sụt giảm mạnh vào năm 2021 xuống chỉ còn 3.505 lượt do biên giới bị đóng cửa, nhưng đã phục hồi mạnh vào năm 2023 với 554.710 lượt và dự kiến sẽ đạt 700.000 lượt vào năm 2024. Điều này phản ánh sự phục hồi của thị trường quốc tế, với tiềm

năng tăng trưởng rõ rệt trong tương lai.

Khách du lịch nội địa có sự suy giảm lớn trong năm 2021 nhưng đã nhanh chóng phục hồi và duy trì sự ổn định từ năm 2022, với con số đạt hơn 2,5 triệu lượt vào năm 2023. Kế hoạch cho năm 2024 kỳ vọng tăng trưởng nhẹ, lên 2,9 triệu lượt, tiếp tục khẳng định vai trò quan trọng của thị trường nội địa.

Tổng doanh thu từ du lịch cũng đã phục hồi mạnh mẽ vào năm 2022 với 2.045 tỷ đồng và tiếp tục tăng lên 2.770 tỷ đồng vào năm 2023. Kế hoạch cho năm 2024 kỳ vọng đạt 3.295 tỷ đồng, cho thấy tiềm năng lớn về phát triển kinh tế từ ngành du lịch Cát Bà trong thời gian tới.

3.2. Chính sách quảng bá, xúc tiến đầu tư du lịch tại Cát Bà

Hải Phòng cũng như nhiều địa phương khác, thường áp dụng các chính sách xúc tiến thu hút đầu tư du lịch để quảng bá và phát triển các sản phẩm du lịch đặc thù của mình.

Dưới đây là một số chính sách xúc tiến quảng bá thường được Hải Phòng áp dụng:

Phát triển các tour du lịch đa dạng: Hải Phòng thường tạo điều kiện cho các doanh nghiệp du lịch phát triển và giới thiệu các tour du lịch đa dạng, từ tour tham quan di tích lịch sử, văn hóa đến tour khám phá thiên nhiên, du lịch mạo hiểm và du lịch nghỉ dưỡng. Điều này giúp thu hút đa dạng đối tượng du khách.

Quảng bá thông qua sự kiện và hội chợ du lịch: Hải Phòng thường xuyên tham gia các hội chợ du lịch quốc tế như ITB Berlin (Đức), WTM London (Anh), hay ATF (Asia Travel Forum). Thông qua việc tham gia những sự kiện này, Hải Phòng có cơ hội quảng bá hình ảnh và sản phẩm du lịch của mình trực tiếp đến đối tượng du khách quốc tế. Các sự kiện như Festival Du lịch Cát Bà, hội chợ du lịch Hải Phòng thường thu hút sự chú ý của cả du khách trong và ngoài nước.

Hợp tác với các đối tác trong và ngoài nước: Hải Phòng thường tìm kiếm cơ hội hợp tác với các đối tác trong và ngoài nước để quảng bá du lịch. Điều này có thể bao gồm việc tham gia các chương trình quảng bá du lịch quốc tế, ký kết các thỏa thuận hợp tác với các công ty du lịch, hãng hàng không, hoặc các tổ chức du lịch quốc tế.

Tăng cường truyền thông và tiếp thị số: Hải Phòng cũng đầu tư vào các chiến lược truyền thông và tiếp thị số để quảng bá du lịch. Việc sử dụng mạng xã hội, website du lịch, ứng dụng di động và các phương tiện truyền thông số giúp đưa thông điệp du lịch đến đa dạng đối tượng du khách một cách hiệu quả và linh hoạt. Hải Phòng đầu tư vào các chiến lược tiếp thị số như quảng cáo trên mạng xã hội, tạo ra các video quảng cáo, bài viết blog du lịch, và cập nhật thông tin trên website du lịch của thành phố. Điều này giúp thu hút sự chú ý của du khách và tăng cơ hội tương tác với họ qua các kênh trực tuyến.

Nhằm thu hút nguồn vốn vào lĩnh vực phát triển du lịch tại Cát Bà, trong những năm qua Hải Phòng đã tổ chức và thực hiện các chính sách quảng bá, xúc tiến đầu tư như:

- Quảng bá du lịch Hải Phòng trên các phương tiện truyền thông chính thống: Thành phố giao cho Sở kế hoạch Đầu tư kết hợp Sở Tài chính, Sở Du lịch thành phố và UBND quận Đồ Sơn, UBND huyện Cát Hải, Đài PT- TH Hải Phòng xây dựng các quảng cáo, đoạn phim ngắn về thiên nhiên và con người Hải Phòng, những địa danh du lịch, tiềm năng du lịch của các địa phương. UBND thành phố ký kết hợp đồng với các công ty truyền thông, các trang báo chí nhằm đưa thông tin xây dựng trên các kênh truyền thông này.

- Tổ chức các hội trợ, triển lãm ảnh về thiên nhiên, con người và tiềm năng của Hải Phòng qua các sự kiện mà thành phố đăng cai tổ chức, các dịp lễ, tết... tại những nơi công cộng và trong các trung tâm triển lãm xung quanh thành phố.

- Để thúc đẩy hoạt động xúc tiến kêu gọi đầu tư trong du lịch, Hải Phòng tiếp tục chủ động phối hợp với Cục xúc tiến thương mại (Bộ Công thương) và Cục đầu tư nước ngoài, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) nghiên cứu thị trường và các đối tác về đầu tư du lịch tại Cát Bà nói riêng và Hải Phòng nói chung.

- Xúc tiến mở rộng các tuyến hàng không đến Hải Phòng.

- Ngoài ra đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền về cải cách thủ tục hành chính, các chính sách ưu đãi cải thiện môi trường đầu tư, tiến độ về các dự án đầu tư tại Hải Phòng... Hiện nay để thúc đẩy xúc tiến trong hoạt động đầu tư nói chung của thành phố Hải Phòng, Chính phủ đã đồng ý thành lập Ban quản lý khu kinh tế Hải Phòng từ năm 2008.

3.3. Chính sách ưu đãi đầu tư du lịch tại Cát Bà

Chính sách ưu đãi trong đầu tư được thực hiện theo Điều 15, 16 Luật Đầu tư năm 2014 của Việt Nam, do đó tại Cát Bà nói riêng và Hải Phòng nói chung, chính sách ưu đãi đầu tư được phân tích cụ thể trên các chính sách thuế, chính sách đất đai và các thủ tục hành chính [2].

Đối với chính sách Thuế

Nhằm mục tiêu tạo ra những ưu đãi trong đầu tư, giúp các doanh nghiệp giảm bớt những khó khăn, gánh nặng trong nghĩa vụ thực hiện các nhiệm vụ đối với nhà nước, trong nhiều năm qua chủ trương của Nhà nước và chính sách của các UBND các tỉnh trong chính sách thuế luôn có những ưu đãi nhất định. Đối với việc thu hút vốn đầu tư nói

chung và đầu tư thu hút trong phát triển sản phẩm du lịch đặc thù tại Cát Bà, thành phố Hải Phòng hiện đang thực hiện chính sách thuế với một số loại thuế như sau:

Để thu hút đầu tư, chính quyền có thể áp dụng mức thuế suất thuế thu nhập doanh nghiệp thấp hơn so với mức thuế suất thông thường trong một thời gian nhất định hoặc suốt quá trình thực hiện dự án đầu tư. Cụ thể trong lĩnh vực đầu tư du lịch tại Cát Bà, doanh nghiệp phải đóng các loại thuế cơ bản như thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân, thuế giá trị gia tăng, tiền thuế tài nguyên môi trường và các khoản tiền phí thuê đất đai, mặt nước. Bảng 1.1 dưới đây nêu cụ thể về chính sách ưu đãi mà thành phố hiện đang áp dụng cho các doanh nghiệp trên địa bàn Hải Phòng.

Bảng 2. Một số ưu đãi đối với các loại thuế

Stt	Các loại thuế	Ưu đãi trong đầu tư	Thuế thông thường	Ghi chú
1	Thuế thu nhập doanh nghiệp	Thuế suất ưu đãi 10% cho 15 năm	- Từ 01/01/2014 đến 31/12/2015: mức thuế suất là 22%. - Từ 01/01/2016 trở đi: mức thuế suất là 20%	Từ năm đầu tiên dự án mới của doanh nghiệp có doanh thu
		Miễn thuế 04 năm Giảm thuế 50% cho 9 năm tiếp theo		Bắt đầu từ năm đầu tiên DN có thu nhập chịu thuế từ dự án mới đầu tư
2	Thuế thu nhập cá nhân	Giảm 50% với cá nhân làm việc trực tiếp trong các khu kinh tế		
	Tiền thuê đất, thuê mặt nước	Miễn tiền thuê đất, thuê mặt nước cho cả thời hạn thuê: - Các dự án đầu tư		Theo quy định của NĐ số 46/2014/NĐ- CP

3		thuộc lĩnh vực đặc biệt ưu trên các địa bàn kinh tế khó khăn		
		Miễn tiền thuê đất, thuê mặt nước sau thời gian được miễn của thời gian xây dựng cơ bản		

(Nguồn: Trích những ưu đãi trong chính sách thuế, tổng hợp từ Ban quản lý khu kinh tế Hải Phòng, heza)

Đối với chính sách về đất đai

Bên cạnh ưu đãi trong lĩnh vực thuế, thì tại Cát Bà còn dành các ưu đãi trong lĩnh vực đất đai cho các doanh nghiệp đầu tư trên địa bàn. Nội dung về ưu đãi trong chính sách đất đai thể hiện:

Trước tiên, ưu tiên quy hoạch chi tiết những khu vực có vị trí đẹp để phù hợp phát triển du lịch. Quỹ đất phục vụ phát triển dự án du lịch phải đáp ứng yêu cầu về quy mô diện tích, vị trí địa lý và hạ tầng cơ sở.

Thứ hai, ưu tiên về giá thuê và chi phí thuê đất theo quy định của Luật đất đai đã ban hành.

Đối với các thủ tục hành chính

Thành phố ban hành Quyết định số 1517/QĐ- UBND ngày 2/8/2016 ban hành các danh mục thủ tục hành chính phân cấp quản lý gồm Cấp thành phố quản lý và cấp Sở Kế hoạch đầu tư của thành phố quản lý. Theo đó, các doanh nghiệp muốn tham gia đầu tư vào lĩnh vực du lịch sẽ theo sự hướng dẫn của Sở Kế hoạch đầu tư gồm 24 thủ tục hành chính. Các thủ tục hành chính đơn giản và mất ít thời gian là điều kiện hấp dẫn khi quảng bá chính sách xúc tiến thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà, Hải Phòng [2].

3.4. Chính sách tạo môi trường đầu tư tại Cát Bà, Hải Phòng

Chỉ số thu hút đầu tư

Với chỉ số năng lực cạnh tranh ở mức khá, Hải Phòng trở thành điểm thu hút đầu tư trọng điểm, nhiều công trình dự án lớn

của các nhà đầu tư chọn Hải Phòng là địa chỉ tin cậy.

Hiện Cát Bà đang có làn sóng đầu tư mạnh mẽ tới từ các tập đoàn, doanh nghiệp lớn trong nước với những dự án thiết thực cho người dân và có đóng góp quan trọng cho sự phát triển về mọi mặt của thành phố. Các dự án quan trọng: Dự án bến tàu du lịch và nhà máy sản xuất các sản phẩm du lịch Sungroup; khu du lịch Cái Giá; suối khoáng nóng Xuân Đám; golf Xuân Đám; công viên cây xanh du lịch vịnh trung tâm; khu du lịch Vịnh trung tâm; khu du lịch Cát Đồn - Xuân Đám; mở rộng phà Tuần Châu - Gia Luận... Tất cả những dự án này đang được triển khai khẩn trương, bảo đảm tiến độ, một số đã hoàn thành trong một thời gian ngắn như Trung tâm thương mại Vincom. Sau khi hoàn thành các dự án này Cát Bà sẽ có sức bật mạnh mẽ hơn, vị thế lớn hơn, thực sự là trung tâm du lịch của thành phố Hải Phòng.

Cải cách thủ tục hành chính

Với sự quyết tâm của toàn bộ hệ thống chính trị của thành phố, bộ máy quản lý điều hành của thành phố quyết tâm cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư tạo ra sự hấp dẫn trong đầu tư tại Hải Phòng. Cùng với đó là chính sách và vai trò tự thân “hữu xạ tự nhiên hương”, nhân tài ở các nơi đổ về ngày càng nhiều cho thấy Hải Phòng đang hội tụ đầy đủ các điều kiện để thu hút vốn đầu tư.

- Phát triển cơ sở hạ tầng

Với thế mạnh về kết cấu hạ tầng hiện đại, đồng bộ và vượt trội, Hải Phòng tự hào vì đã có nhiều nhà đầu tư lớn trong nước và quốc tế quan tâm và đầu tư, các dự án như: Cảng cửa ngõ quốc tế Hải Phòng, cầu Tân Vũ- Lạch Huyện, Cảng Hàng không quốc tế Cát Bi, đường ô tô cao tốc Hà Nội- Hải Phòng cùng với Khu Kinh tế Đình Vũ - Cát Hải... Với lực lượng lao động 20 triệu người của cả khu vực miền Bắc Việt Nam là lực lượng lao động tiềm năng cho việc phát triển kinh tế du lịch tại Hải Phòng nói chung và

Cát Bà nói riêng. Như vậy, sức hấp dẫn của Hải Phòng đã vượt ra ngoài phạm vi thành phố, hướng tới tầm khu vực, trong tương lai sẽ làm thay đổi diện mạo về du lịch của Cát Bà trong thời gian tới [3].

3.5. Kết quả thu hút đầu tư phát triển sản phẩm du lịch tại Cát Bà

Dự án đầu tư phát triển du lịch tại Cát Bà được tổ chức và quản lý một cách có tổ chức và rõ ràng, với danh mục các dự án được liệt kê cụ thể, bao gồm các thông tin như quy mô, địa điểm, vốn đầu tư, nguồn vốn, và phân kỳ đầu tư [1].

Bảng 3. Danh mục các dự án đầu tư phát triển du lịch tại Cát Bà đến năm 2025, định hướng đến năm 2030

(Đơn vị: tỷ đồng)

STT	Tên dự án	Vốn đầu tư (tỷ đồng)	Nguồn vốn		Phân kỳ đầu tư		
			Ngân sách	Ngoài ngân sách	Đến 2025	2026-2030	Ngoài 2030
1	KDL nghỉ dưỡng trải nghiệm Gia Luận	15.000,00		15.000,00	1.500,00	4.000,00	9.500,00
2	Khu nghỉ dưỡng tham quan và giải trí tại Tùng Gạch	1.000,00		1.000,00	0,00	500,00	500,00
3	KDL sinh thái gắn với rừng ngập mặn, cộng đồng và du lịch NNNT Phù Long và Gia Luận	2.000,00	100,00	1.900,00		1.000,00	1.000,00
4	Xây dựng Cảng khách Hải Phòng nâng cấp từ bến Bính	800,00	80,00	720,00	0,00	400,00	400,00
5	Nâng cấp 02 bến khách là bến Cái Viêng, bến Gót thành cảng khách	500,00	50,00	450,00	0,00	250,00	250,00
6	Nâng cấp 02 bến tàu khách tại khu đô thị Cái Giá tại Thị trấn Cát Bà, huyện Cát Hải thành cảng thủy nội địa	300,00	30,00	270,00	0,00	150,00	150,00

STT	Tên dự án	Vốn đầu tư (tỷ đồng)	Nguồn vốn		Phân kỳ đầu tư		
			Ngân sách	Ngoài ngân sách	Đến 2025	2026-2030	Ngoài 2030
7	Nâng cấp bến tàu du lịch Cát Bà trở thành bến du thuyền quốc tế	1.000,00	100,00	900,00		800,00	200,00
8	Bến tàu khách tại khu bến Lạch Huyện có khả năng tiếp nhận tàu khách chở đến 5000 - 6000 khách	500,00	50,00	450,00	0,00	500,00	0,00
9	Thủy phi cơ kết nối Đồ Sơn - Cát Bà - Hạ Long	500,00		500,00	0,00	250,00	250,00
10	Nghiên cứu xây dựng hầm đường bộ xuyên biển kết nối từ đảo Cát Hải sang Phù Long, tạo ra sản phẩm du lịch mới độc đáo.	1.000,00	10,00	990,00			1.000,00
11	Khu thương mại du lịch Bến Bèo	1.000,00		1.000,00	0,00	500,00	500,00
12	Mở rộng tổ hợp nghỉ dưỡng cao cấp Flamingo Cát Bà Beach Resort	2.000,00		2.000,00	500,00	1.000,00	500,00
13	Chương trình đào tạo nhân lực chuyên ngành kết hợp giữa các khu điểm du lịch và các cơ sở đào tạo du lịch	200,00	0,00	200,00	10,00	50,00	140,00
14	Tổ chức hội nghị xúc tiến đầu tư du lịch	20,00	10,00	10,00	2,00	10,00	8,00
15	Tổ chức hội nghị liên kết Kinh doanh, Lữ hành và Du lịch cộng đồng, nông nghiệp	10,00	5,00	5,00	1,00	5,00	4,00
16	Tổ chức quảng bá du lịch trên cả nước và quốc tế	200,00	10,00	190,00	5,00	25,00	170,00
17	Xây dựng hồ sơ và công nhận Cát Bà là Khu du lịch quốc gia	1,00	0,60	0,40	1,00		

(Nguồn: Đề án phát triển du lịch Hải Phòng đến năm 2025, định hướng 2030 [1])

Dưới đây là một số điểm đánh giá về kết quả thu hút đầu tư dự kiến từ danh sách các dự án:

Đa dạng và phong phú về sản phẩm du lịch: Danh sách dự án bao gồm nhiều loại hình du lịch khác nhau như khu nghỉ dưỡng, điểm tham quan, khu sinh thái, cơ sở hạ tầng du lịch, và các dự án khác nhằm đa dạng hóa sản phẩm du lịch, từ đó thu hút được đa dạng đối tượng khách hàng.

Dự án lớn với quy mô ấn tượng: Một số dự án có quy mô lớn như khu du lịch nghỉ dưỡng trải nghiệm Gia Luận và khu nghỉ dưỡng tham quan và giải trí tại Tùng Gạch đều có quy mô lớn, hứa hẹn đem lại ảnh hưởng tích cực đến phát triển du lịch của Cát Bà.

Phân bổ vốn đầu tư rõ ràng: Danh sách dự án phân bổ vốn đầu tư rất cụ thể và chi tiết, từ đó cho thấy sự tính toán và kế hoạch cụ thể trong việc sử dụng vốn đầu tư cho mỗi dự án.

Hướng đầu tư đa dạng: Có sự đa dạng trong nguồn vốn đầu tư, bao gồm cả vốn ngân sách và vốn ngoài ngân sách, giúp tạo ra sự linh hoạt và đảm bảo tính bền vững cho các dự án.

Định hướng phát triển đến năm 2030: Danh sách dự án không chỉ tập trung vào kế hoạch đầu tư ngắn hạn mà còn có định hướng phát triển dài hạn đến năm 2030, giúp tạo ra một chiến lược phát triển bền vững cho du lịch Cát Bà.

Tuy nhiên, việc đánh giá kết quả thu hút đầu tư thực sự sẽ phụ thuộc vào việc thực hiện các dự án này một cách hiệu quả và đúng đắn trong thời gian tới, cũng như khả năng quản lý và khai thác các sản phẩm du lịch đặc thù tại Cát Bà sau khi dự án hoàn thành.

4. ĐÁNH GIÁ HOẠT ĐỘNG THU HÚT ĐẦU TƯ DU LỊCH TẠI CÁT BÀ, HẢI PHÒNG

4.1. Những thành tựu đạt được trong công tác thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà

Công tác đầu tư phát triển du lịch tại Cát Bà, Hải Phòng đã đạt được một số thành tựu đáng kể trong những năm qua góp phần

vào việc thúc đẩy tăng trưởng kinh tế của thành phố, thay đổi diện mạo các khu du lịch, tạo thu nhập và việc làm cho người lao động tại Cát Bà. Một số thành tựu cụ thể như sau:

- Thành phố kịp thời ban hành các kế hoạch triển khai thực hiện Luật Đầu tư và Luật Du lịch, các hướng dẫn về ưu đãi trong lĩnh vực đầu tư du lịch đối với các doanh nghiệp muốn tham gia đầu tư tại Hải Phòng

- Thành phố vẫn giữ được tốc độ tăng trưởng chung của toàn ngành du lịch, riêng Cát Bà thì kinh doanh du lịch vẫn nguồn thu chính, góp phần thúc đẩy kinh tế của địa phương.

- Thu hút được lượng vốn đầu tư lớn chủ yếu đến từ các doanh nghiệp và tập đoàn lớn trong nước vào các dự án lớn có số vốn đầu tư hàng nghìn tỷ đồng, thời gian đầu tư dài 3-7 năm trên quy mô diện tích lớn.

- Bước đầu có những dự án được triển khai tại các vùng địa phương có kinh tế còn khó khăn, hạ tầng giao thông còn hạn chế.

- Thúc đẩy kinh tế của các địa phương, giải quyết bài toán về lao động và việc làm cho xã hội, giảm áp lực về vấn đề mất an ninh- trật tự trong xã hội.

- Phát triển cơ sở hạ tầng: Đầu tư vào cơ sở hạ tầng như đường giao thông (đường bộ và đường biển), cảng biển, cơ sở lưu trú và các tiện ích du lịch khác đã được thực hiện. Việc cải thiện và mở rộng hạ tầng giúp Cát Bà trở thành điểm đến dễ dàng tiếp cận hơn đối với du khách.

- Đa dạng hóa sản phẩm du lịch: Cát Bà không chỉ nổi tiếng với Vịnh Lan Hạ và quần đảo Cát Bà, mà còn có nhiều điểm tham quan độc đáo khác như Hang Sừng Sốt, Hang Trung Trang, và vườn quốc gia Cát Bà. Việc phát triển các tour du lịch mang tính chất mạo hiểm như kayak, trekking qua rừng, và thám hiểm hang động đã tạo ra sự lôi cuốn đặc biệt đối với khách du lịch.

- Tăng cường dịch vụ du lịch: Các cơ sở lưu trú, nhà hàng và dịch vụ du lịch khác đã được cải thiện để đáp ứng nhu cầu của

du khách. Việc cung cấp các dịch vụ chất lượng cao và trải nghiệm du lịch độc đáo giúp thu hút khách du lịch quay trở lại và tạo ra sự hài lòng.

- Bảo vệ môi trường: Công tác phát triển du lịch tại Cát Bà được thực hiện với sự quan tâm đặc biệt đến bảo vệ môi trường. Các biện pháp bảo tồn hệ sinh thái biển, rừng và đảo đã được triển khai, bao gồm cả việc giáo dục du khách về việc bảo vệ môi trường và tham gia vào các hoạt động bảo tồn.

- Tạo ra cơ hội việc làm: Sự phát triển của ngành du lịch đã tạo ra cơ hội việc làm cho người dân địa phương, từ việc làm hướng dẫn viên du lịch, nhân viên khách sạn, đến việc kinh doanh dịch vụ du lịch. Điều này đã góp phần vào cải thiện đời sống kinh tế và xã hội của cộng đồng địa phương.

Tóm lại, những nỗ lực trong công tác thu hút đầu tư và phát triển du lịch tại Cát Bà đã tạo ra những thành tựu đáng kể, đồng thời đảm bảo sự bền vững và bảo tồn các nguồn tài nguyên thiên nhiên và văn hóa đặc biệt của địa phương.

4.2. Những hạn chế, tồn tại trong công tác thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà

Bên cạnh những thành công trong công tác thu hút vốn đầu tư tại Cát Bà, trong quá trình chỉ đạo, thực hiện vẫn còn nhiều tồn tại và hạn chế, cụ thể:

- Việc quy hoạch đầu tư phát triển và thực tế thực hiện trong quy hoạch còn có sự khác nhau dẫn đến sự lãng phí và chưa hiệu quả trong công tác phát triển du lịch. Việc thực hiện các dự án đã được quy hoạch còn chậm chễ do nhiều nguyên nhân trong đó thiếu nguồn vốn đầu tư là nguyên nhân quan trọng. Từ dự án xây dựng bến tàu du lịch, cải tạo hệ thống sân bay Cát Bi, cấp nước sạch trên các đảo đang được thi công, quy hoạch các cơ sở lưu trú tại các khu du lịch... Tất cả những dự án đó còn nhiều tồn tại trong đó việc kéo dài thời gian của dự án, không thực hiện theo quy hoạch, việc

giám sát quá trình xây dựng của cơ quan quản lý còn chưa sát sao. Thành phố và địa phương không có quy hoạch cho việc xây dựng các cơ sở lưu trú để người dân tự phát xây dựng, phá vỡ cấu trúc cảnh quan và môi trường sinh thái địa phương.

- Các ưu đãi về thuế và các thủ tục hành chính chưa khuyến khích các doanh nghiệp tham gia đầu tư phát triển du lịch, nhất là đối với các loại hình đầu tư lớn, thời gian hoàn vốn dài như tổ hợp khu vui chơi giải trí, nghỉ dưỡng...

- Chưa giám sát chặt chẽ tiến độ thi công của các dự án được phê duyệt, để tình trạng dự án kéo dài ở các giai đoạn như giải phóng mặt bằng, thi công... dẫn đến gia tăng chi phí, thất thoát và gây ảnh hưởng đến một bộ phận không nhỏ là người dân địa phương nơi có dự án đi qua.

- Thông tin trong việc quy hoạch xây dựng còn bị giấu kín, người dân hoặc doanh nghiệp nhỏ không có khả năng tiếp cận với những thông tin này. Dẫn đến việc lựa chọn doanh nghiệp tham gia đầu tư chưa công bằng, có sự ưu ái, nể nang do mối quan hệ cá nhân và quen biết nên trong hoạt động đấu thầu các dự án còn chưa được minh bạch.

- Thành phố chưa thu hút được dòng vốn từ nước ngoài chảy mạnh vào lĩnh vực phát triển du lịch, hiện nay trên địa bàn thành phố dòng vốn ngoại chủ yếu đầu tư vào các dự án sản xuất với quy mô nguồn vốn rất lớn. Nếu nắm bắt được các nguồn đầu tư vốn này vào lĩnh vực du lịch chắc chắn du lịch thành phố Hải Phòng sẽ có bước phát triển vượt bậc trong lĩnh vực du lịch.

- Quá trình đưa vào sử dụng và khai thác của một số dự án du lịch do thành phố làm chủ đầu tư trên địa bàn còn chưa hiệu quả, hiện tượng lãng phí của một số công trình dự án lớn vẫn còn xảy ra khiến cho người dân địa phương chưa tin tưởng vào những chính sách và đề án phát triển du lịch của thành phố.

- Ngoài ra trong quá trình chỉ đạo của cơ quan quản lý nhà nước tại địa phương thiếu sự phối kết hợp giữa UBND thành phố Hải Phòng với UBND các quận, huyện, thị xã nơi có các dự án đi qua, sự phối hợp giữa UBND tỉnh, thành phố với các tỉnh, thành phố lân cận như Hà Nội và Quảng Ninh. Vì vậy, chưa tận dụng được hết những tiềm năng và lợi thế của địa phương, chưa gắn kết với các địa phương khác tạo được thế mạnh của tam giác tăng trưởng trong vùng kinh tế động lực phía Bắc để hỗ trợ du lịch phát triển.

- Quản lý không hiệu quả: Việc quản lý du lịch tại Cát Bà vẫn còn đang đối mặt với nhiều thách thức. Sự phát triển nhanh chóng và không kiểm soát được có thể gây ra tình trạng quá tải môi trường và ảnh hưởng đến các di sản tự nhiên và văn hóa của địa phương.

- Khả năng chịu đựng hạn chế: Cơ sở hạ tầng và dịch vụ tại Cát Bà có thể không đáp ứng được nhu cầu của lượng du khách tăng lên, đặc biệt là vào mùa cao điểm. Sự khan hiếm về cơ sở lưu trú và giao thông có thể gây khó khăn cho việc du lịch và gây ra sự không hài lòng cho du khách.

- Bảo vệ môi trường: Mặc dù có những nỗ lực trong việc bảo vệ môi trường, nhưng vẫn có nguy cơ mất cân bằng giữa sự phát triển du lịch và bảo tồn môi trường. Các hoạt động du lịch không bền vững có thể gây ra tác động tiêu cực đến các hệ sinh thái và cộng đồng địa phương.

- Chất lượng dịch vụ: Mặc dù đã có những cải thiện, nhưng vẫn còn tồn tại các vấn đề liên quan đến chất lượng dịch vụ du lịch tại Cát Bà. Đôi khi, sự chuyên nghiệp và sự đáp ứng của các dịch vụ không đạt được tiêu chuẩn, dẫn đến sự không hài lòng của khách du lịch.

- Phát triển không cân đối: Sự phát triển không đồng đều giữa các khu vực của Cát Bà có thể tạo ra sự bất bình đẳng và tác động đến sự phát triển bền vững của địa phương. Có thể có những khu vực chưa được

phát triển đồng đều, trong khi các khu vực khác có nguy cơ bị quá tải do du lịch.

- Khó khăn về quảng bá và tiếp thị: Mặc dù Cát Bà có tiềm năng du lịch lớn, nhưng việc tiếp thị và quảng bá còn gặp khó khăn. Việc thiếu kế hoạch tiếp thị hiệu quả và kênh thông tin không đồng nhất có thể làm giảm sự thu hút của địa phương đối với du khách.

Những hạn chế và tồn tại này cần được định rõ và giải quyết để đảm bảo sự phát triển bền vững và hài hòa của du lịch tại Cát Bà

4.3. Nguyên nhân của những hạn chế

Một số nguyên nhân chính gây ra những hạn chế trong công tác thu hút đầu tư và phát triển sản phẩm du lịch đặc thù tại Cát Bà, bao gồm:

- Nguyên nhân khách quan: Chính sách và pháp luật về đầu tư và xây dựng có nhiều điểm chưa chặt chẽ dẫn đến việc các doanh nghiệp mới chưa bị thu hút vào đầu tư, doanh nghiệp đang tiến hành đầu tư thì chưa thực hiện đúng hết trách nhiệm và nghĩa vụ của mình đối với địa phương, người dân dẫn đến nhiều hậu quả như dự án công trình kéo dài hơn so với dự kiến quy hoạch, thất thoát nguồn vốn, lãng phí...

- Thiếu cơ sở hạ tầng phát triển: Mặc dù đã có một số công trình hạ tầng được xây dựng, nhưng vẫn còn thiếu sót và hạn chế trong việc cải thiện cơ sở hạ tầng đủ mạnh mẽ để phục vụ nhu cầu du lịch tăng cao. Điều này có thể gây ra bất tiện cho du khách và giới hạn tiềm năng phát triển của Cát Bà.

- Quản lý không hiệu quả: Thiếu sự quản lý hiệu quả và tính chủ động trong việc phát triển du lịch có thể dẫn đến tình trạng quá tải du lịch, làm ảnh hưởng đến môi trường tự nhiên và trải nghiệm của du khách.

- Thiếu hỗ trợ và khuyến khích từ chính phủ: Mặc dù Cát Bà có tiềm năng phát triển du lịch lớn, nhưng thiếu sự hỗ trợ đủ lớn từ chính phủ cũng như chính sách khuyến khích đầu tư vào lĩnh vực du lịch có thể làm chậm tiến trình phát triển.

- Vấn đề về bảo vệ môi trường: Một số dự án đầu tư du lịch có thể gây ra tác động tiêu cực đến môi trường tự nhiên tại Cát Bà, gây ra lo ngại về bảo tồn môi trường và sinh thái địa phương.

- Thiếu kế hoạch phát triển chi tiết: Thiếu một kế hoạch phát triển chi tiết và bền vững có thể làm cho quá trình đầu tư và phát triển du lịch tại Cát Bà không có sự hướng dẫn rõ ràng và hiệu quả.

- Cạnh tranh từ các điểm du lịch khác: Cát Bà phải đối mặt với sự cạnh tranh từ các điểm du lịch khác trong khu vực Vịnh Hạ Long, cũng như từ các điểm du lịch khác ở Việt Nam và khu vực lân cận, khiến việc thu hút đầu tư trở nên khó khăn hơn.

- Nguyên nhân chủ quan:

Do trong quá trình điều hành và quản lý, một số cán bộ thiếu tinh thần trách nhiệm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ của mình, một số cán bộ chưa có đủ năng lực, trình độ để xây dựng, lập kế hoạch dự án, giám sát việc thực hiện dự án, hiện tượng tham ô, tham nhũng vẫn xảy ra trong việc duyệt và ký các quyết định cho các doanh nghiệp đầu tư, cấp phép các hoạt động đầu tư cho doanh nghiệp mà chưa theo đúng quy trình cấp phép đã ban hành.

Tóm lại, những hạn chế này cần được định rõ và giải quyết để tạo điều kiện thuận lợi hơn cho công tác thu hút đầu tư và phát triển du lịch tại Cát Bà.

5. Một số giải pháp thu hút nguồn vốn đầu tư tại Cát Bà, Hải Phòng

5.1. Nhóm giải pháp tạo môi trường thu hút nguồn vốn đầu tư

Thực hiện các chính sách thu hút vốn đầu tư như tạo điều kiện thuận lợi nhất về thủ tục đầu tư, mặt bằng xây dựng, hạ tầng và đảm bảo hài hòa lợi ích giữa chủ đầu tư và cơ quan quản lý các cấp. Vốn đầu tư có nhiều nguồn, vì vậy cần có những biện pháp cụ thể đối với từng loại nguồn vốn khác nhau:

Nhóm giải pháp tạo môi trường thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà, Hải Phòng bao gồm các chính sách ưu đãi về thuế, hỗ trợ

tài chính và vốn vay ưu đãi, phát triển nguồn nhân lực du lịch chất lượng cao, và bảo vệ tài nguyên môi trường. Bên cạnh đó, cần tăng cường xúc tiến và quảng bá du lịch, cùng với sự phối hợp liên ngành và liên vùng để đảm bảo quy hoạch và phát triển bền vững. Những giải pháp này nhằm tạo điều kiện thuận lợi và hấp dẫn cho các nhà đầu tư trong và ngoài nước.

Ngoài ra, Thành phố cần mở rộng các thành phần kinh tế đầu tư vào các dự án phát triển du lịch và cơ sở hạ tầng du lịch đặc biệt là khu vực kinh tế tư nhân để thu hút vốn đầu tư trong nước, từ đó phát huy nội lực và rút ngắn thời gian thi công, nâng cao hiệu quả vốn đầu tư.

5.2. Nhóm giải pháp về cơ chế, chính sách ưu đãi thu hút đầu tư

Phát triển sản phẩm du lịch đặc thù tại Cát Bà cần gắn liền với hiệu quả quản lý nhà nước trong việc xây dựng cơ chế, chính sách thu hút đầu tư. Do đó, cần xây dựng các cơ chế chính sách ưu đãi về thuế, bao gồm ưu tiên, miễn giảm thuế, cho chậm nộp thuế, giảm tiền thuê đất, và cho vay với lãi suất ưu đãi đối với các dự án đầu tư theo danh mục đã được xây dựng, đặc biệt là các dự án còn hoang sơ và các hình thức kinh doanh du lịch mới có khả năng tăng thời gian lưu trú của khách.

Để thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà, cần triển khai các giải pháp sau:

Chính sách thuế ưu đãi: Giảm thuế thu nhập doanh nghiệp, miễn thuế nhập khẩu hàng hóa cho dự án đầu tư, và miễn giảm tiền thuê đất.

Hỗ trợ tài chính: Cung cấp các khoản vay ngân hàng với lãi suất ưu đãi và khuyến khích huy động vốn từ dân cư và các nguồn vốn quốc tế như FDI và ODA.

Phát triển nguồn nhân lực: Đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ quản lý và nghiệp vụ du lịch cho lao động địa phương, hợp tác với các tổ chức quốc tế như UNESCO.

Chính sách cộng đồng: Hỗ trợ và nâng cao năng lực cộng đồng trong hoạt

động du lịch, khuyến khích sử dụng lao động địa phương.

Xúc tiến và quảng bá: Tăng cường nghiên cứu thị trường, quảng bá du lịch hiệu quả, đảm bảo ngân sách cho các hoạt động xúc tiến.

Chính sách tài chính và hỗ trợ vốn: Cung cấp các khoản vay ngân hàng trong nước với lãi suất ưu đãi; Khuyến khích huy động vốn từ dân cư và các nguồn vốn khác; Tạo điều kiện thu hút vốn FDI và ODA để phát triển cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất du lịch.

Những giải pháp này nhằm tạo môi trường đầu tư thuận lợi, khuyến khích các doanh nghiệp và nhà đầu tư tham gia vào phát triển du lịch tại Cát Bà, đồng thời đảm bảo phát triển bền vững và bảo vệ tài nguyên thiên nhiên.

Thường xuyên tổ chức thông tin về các quy định mới, các thay đổi liên quan đến đầu tư, kinh doanh cấp quốc gia, cấp đô thị cho tất cả các nhà đầu tư, kinh doanh.

Tiếp tục rà soát và hỗ trợ các nhà đầu tư, đặc biệt là các dự án chậm triển khai. UBND thành phố giao nhiệm vụ cụ thể cho các Sở ngành thực hiện việc thông tin, tiếp nhận đề xuất và tổ chức đối thoại, hỗ trợ cụ thể.

Ứng dụng hiệu quả các nguồn vốn (xây dựng nông thôn mới, phát triển sản phẩm OCOP,...) và tập trung vào hỗ trợ hạ tầng kỹ thuật (điện, nước, giao thông,...) cho các nhà đầu tư.

Tập trung vào giải quyết các vấn đề liên quan đến đất đai, Thành phố Hải Phòng sẽ tự chủ động xây dựng các văn bản hướng dẫn theo quy định pháp luật về sử dụng đất đai, nâng cao chất lượng quản lý cơ sở dữ liệu đất đai để tạo điều kiện thuận lợi nhất cho các nhà đầu tư trong việc chuyển đổi, thuê, và sở hữu đất đai phục vụ cho phát triển du lịch.

Thúc đẩy sự phát triển của cộng đồng trong việc xây dựng các trạm dừng chân, điểm nghỉ dưỡng du lịch, khuyến khích khách du lịch tự do khám phá và trải nghiệm

dịch vụ tại các điểm này, đồng thời Thành phố Hải Phòng sẽ hỗ trợ trong việc quy hoạch vị trí đất, đưa ra chính sách cho thuê hoặc đầu giá đất, và quảng bá, kết nối các tour du lịch thông qua các trạm dừng chân.

5.3. Nhóm giải pháp về xúc tiến, kêu gọi thu hút đầu tư

Chú trọng đặc biệt công tác xúc tiến đầu tư du lịch, ưu tiên tổ chức các hội nghị xúc tiến đầu tư, liên kết phát triển,... cấp thành phố, quốc gia và quốc tế; chuẩn bị các tài liệu về thu hút đầu tư Hải Phòng, thường xuyên cập nhật các khu vực có tài nguyên du lịch được định hướng phát triển mới hoặc điều chỉnh định hướng cung cấp cho các nhà đầu tư xây dựng các sản phẩm du lịch, thương mại. Chính sách quảng bá và xúc tiến đầu tư sản phẩm du lịch đặc thù tại Cát Bà, Hải Phòng có thể tập trung vào một số điểm sau:

Nâng cao nhận thức về đặc thù của Cát Bà: Quảng bá để tăng cường hiểu biết về đặc điểm địa lý, văn hóa, và sinh thái của Cát Bà. Điều này có thể thực hiện thông qua các chiến dịch quảng cáo, sự kiện truyền thông, hội thảo, và tài liệu hướng dẫn.

- Phát triển sản phẩm du lịch độc đáo: Hỗ trợ các doanh nghiệp và tổ chức địa phương trong việc phát triển các sản phẩm du lịch đặc thù như tham quan hang động, trekking qua rừng nguyên sinh, tham gia vào các hoạt động văn hóa của dân tộc thiểu số, và các trải nghiệm về sinh thái.

- Nâng cao năng lực Trung tâm Thông tin xúc tiến du lịch Hải Phòng. Vào tháng 6/2016, trung tâm này được thành lập dựa trên sự hợp nhất của 04 phòng ban chức năng gồm: Trung tâm Xúc tiến Đầu tư thuộc Ban Quản lý khu kinh tế Hải Phòng; Trung tâm Thông tin, Tư vấn và Xúc tiến Đầu tư trực thuộc Sở Kế hoạch và Đầu tư; Trung tâm Xúc tiến Du lịch; và Trung tâm Xúc tiến Thương mại trực thuộc Sở Công Thương.

- Tăng cường nghiên cứu đặc điểm các thị trường du lịch trọng điểm để xây dựng

phương thức xúc tiến và quảng bá du lịch hiệu quả nhất cho Cát Bà và Đồ Sơn. Đảm bảo nguồn ngân sách đầy đủ cho các hoạt động xúc tiến và quảng bá du lịch biển của thành phố.

- Tranh thủ sự hỗ trợ từ Tổng cục Du lịch và các tổ chức quốc tế, đặc biệt là UNESCO, trong việc xúc tiến và quảng bá hình ảnh điểm đến của quần đảo Cát Bà, Đồ Sơn và Hạ Long.

5.4. Nâng cao chất lượng công tác xây dựng chiến lược, lập kế hoạch

Tăng cường nghiên cứu đặc điểm của các thị trường du lịch trọng điểm để xây dựng phương thức xúc tiến và quảng bá hiệu quả nhất cho du lịch Cát Bà và Đồ Sơn. Đảm bảo nguồn ngân sách đầy đủ để thực hiện các hoạt động xúc tiến và quảng bá du lịch biển của thành phố. Tận dụng sự hỗ trợ từ Tổng cục Du lịch và các tổ chức quốc tế, đặc biệt là UNESCO, để xúc tiến và quảng bá hình ảnh điểm đến của quần đảo Cát Bà, Đồ Sơn và Hạ Long. Chú trọng cung cấp thông tin về du lịch biển của Hải Phòng tại các trung tâm du lịch lớn như Hà Nội, Huế, Đà Nẵng, Khánh Hòa, và TP. Hồ Chí Minh, cũng như tại các trung tâm du lịch của Hải Phòng ở nước ngoài. Đẩy mạnh công tác xúc tiến và quảng bá để giới thiệu rộng rãi các sản phẩm du lịch Cát Bà, đồng thời đặt biển quảng cáo về du lịch Cát Bà ở các địa phương khác.

Cần chú trọng bố trí vốn kịp thời, đảm bảo tiến độ thực hiện các dự án, đặc biệt với các dự án có vai trò hỗ trợ các dự án đầu tư ngoài ngân sách, hạ tầng kết nối các khu điểm du lịch mới... Lựa chọn các xã nông thôn mới có tiềm năng phát triển du lịch để ưu tiên đầu tư, nâng cấp cơ sở hạ tầng hỗ trợ khai thác các điểm du lịch nông thôn như: bãi đỗ xe, nhà vệ sinh công cộng, biển chỉ dẫn,... phục vụ khách du lịch.

Quy hoạch du lịch Cát Bà với những đặc trưng riêng:

Điểm quy hoạch thứ nhất là địa bàn thị trấn Cát Bà - Khu đô thị Cái Giá - là địa

bàn du lịch quan trọng có không gian bao gồm thị trấn Cát Bà được định hướng phát triển trở thành đô thị vệ tinh của thành phố Hải Phòng, đầu mối giao thông du lịch, nơi kết nối Cát Bà với trung tâm thành phố Hải Phòng và các điểm du lịch phụ cận. Đây cũng là trung tâm cung cấp thông tin và các dịch vụ du lịch chủ yếu như lưu trú, dịch vụ mua sắm, dịch vụ ăn uống lớn nhất trên quần đảo này.

Thứ hai là trung tâm Vườn Quốc gia - Việt Hải sẽ tập trung vào tổ chức hoạt động quản lý du lịch sinh thái trong vườn quốc gia.

Thứ ba là địa bàn Phù Long - Gia Luận là nơi tập trung diện tích lớn thảm rừng ngập mặn trên quần đảo Cát Bà, việc phát triển mô hình du lịch sinh thái ở Phù Long được xem là ưu tiên ở địa bàn Phù Long - Gia Luận vì đây là mô hình phát triển du lịch có hỗ trợ hiệu quả cho hoạt động bảo tồn với sự tham gia tích cực của cộng đồng.

Thứ tư, địa bàn Xuân Đám-Trần Châu-Hiền Hào là nơi giao thoa những giá trị cảnh quan sinh thái biển - đảo với cảnh quan sinh thái vùng nông thôn khá đặc trưng của đồng bằng Bắc Bộ, thích hợp với loại hình du lịch sinh thái, cộng đồng và nghỉ dưỡng lý tưởng.

Cuối cùng, vịnh Lan Hạ được coi là một trong những giá trị cốt lõi tạo nên sức hấp dẫn đặc biệt của du lịch Cát Bà. Với mục tiêu khai thác hiệu quả những giá trị đặc biệt của vịnh Lan Hạ, tạo ra các sản phẩm du lịch độc đáo như du thuyền kayak, lặn biển, leo núi, và các hoạt động nghỉ dưỡng, quy hoạch vịnh Lan Hạ đang được tập trung vào những sản phẩm du lịch tiêu biểu nhằm kéo dài thời gian lưu trú của du khách và tăng mức chi tiêu trung bình của họ...

5.5. Công tác phát triển nguồn nhân lực

Tổ chức điều tra để xác định nhu cầu nhân lực tại các khu du lịch Đồ Sơn và Cát Bà, sau đó lập kế hoạch đào tạo cụ thể cho từng nhóm lao động tham gia hoạt động du lịch, phù hợp với yêu cầu phát triển du lịch biển của thành phố.

Đồng thời, chủ động tổ chức các lớp bồi dưỡng để nâng cao trình độ quản lý và nghiệp vụ cho đội ngũ lao động du lịch hiện có tại các địa phương Cát Bà và Đồ Sơn, bao gồm các khu du lịch như Vườn Quốc gia, di tích danh thắng quốc gia, khu bảo tồn biển, khu dự trữ sinh quyển thế giới và khu du lịch quốc tế Hòn Dấu.

- Tăng cường liên kết trong hoạt động đào tạo nhân lực du lịch biển của Hải Phòng với các cơ sở đào tạo nhân lực của Hạ Long - Quảng Ninh, hay Hà Nội và một số tổ chức đào tạo du lịch của nước ngoài tại Việt Nam.

- Tận dụng sự giúp đỡ và hỗ trợ từ Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam và các tổ chức quốc tế, đặc biệt là UNESCO, trong đào tạo và phát triển nguồn nhân lực du lịch có trách nhiệm cho Cát Bà.

- Đảm bảo có kế hoạch phát triển nguồn nhân lực du lịch trong chiến lược tổng thể phát triển nguồn nhân lực của thành phố Hải Phòng.

- Thiết lập chính sách phát triển cộng đồng để hỗ trợ nâng cao năng lực tham gia của cộng đồng trong hoạt động du lịch; khuyến khích sử dụng lao động địa phương tham gia vào các hoạt động phát triển cộng đồng và kinh doanh du lịch.

Để hoạt động đầu tư và phát triển du lịch của thành phố trong những năm tới phát huy hiệu quả cao, các tổ chức, cơ quan của các địa phương UBND huyện Cát Hải, UBND quận Đồ Sơn cũng như UBND thành phố Hải Phòng và các phòng ban chức năng như Sở Du Lịch thành phố, Sở kế hoạch và Đầu tư phải nỗ lực

và trách nhiệm, thực hiện mọi mục tiêu và kế hoạch đã đề ra nhằm thu hút doanh nghiệp tham gia đầu tư vào phát triển xã hội.

6. KẾT LUẬN

Việc thu hút đầu tư du lịch tại Cát Bà, Hải Phòng là một phần quan trọng để khai thác tiềm năng du lịch phong phú của địa phương. Bằng cách áp dụng các chính sách ưu đãi về thuế, hỗ trợ tài chính, phát triển nguồn nhân lực và bảo vệ môi trường, Cát Bà có thể tạo ra một môi trường đầu tư hấp dẫn cho các doanh nghiệp du lịch. Đồng thời, sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan quản lý và cộng đồng địa phương sẽ đảm bảo sự phát triển bền vững và hài hòa. Những nỗ lực này không chỉ nâng cao giá trị du lịch tại Cát Bà mà còn góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của Hải Phòng trong thời gian tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Đề án tổng thể phát triển du lịch thành phố Hải Phòng đến năm 2025, định hướng đến năm 2030* (2023), Đơn vị tư vấn: Công ty Cổ phần Quy hoạch Hà Nội.
2. Quốc hội Việt Nam khóa XIII (2014), *Luật Đầu tư số 67/2014/QH13 ngày 26/11/2014*.
3. Sở Du lịch Hải Phòng (2022), *Báo cáo tổng kết năm 2022*.
4. Ủy ban Thường vụ Quốc hội (2017), *Luật Du lịch*, Hà Nội tháng 6/2017.
5. UBND thành phố Hải Phòng, *Đề án phát triển du lịch Cát Bà định hướng 2020, tầm nhìn 2030*.
6. UBND thành phố Hải Phòng, *Đề án “Quy hoạch không gian biển thành phố Hải Phòng đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030”*
7. <http://haiphong.gov.vn>
8. <http://vietnamtourism.gov.vn>